

การออมของแรงงานวัยก่อนสูงอายุและวัยสูงอายุที่ทำงานในระบบและนอกระบบ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยประชากรและสังคม)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2555

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

การออมของแรงงานวัยก่อนสูงอายุและวัยสูงอายุที่ทำงานในระบบและนอกระบบ

SAVING OF PRE-ELDERLY AND ELDERLY LABOUR WORKING IN FORMAL AND INFORMAL SECTOR

สุริยาพร จันทร์เจริญ 5236709 PRPR/M

ศศ.ม. (วิจัยประชากรและสังคม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : กุศล สุนทรธาดา, Ph.D., จรัมพร ให้อายอง, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนผ่านการออม ความแตกต่างของการออมตามเกณฑ์ของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และปัจจัยกำหนดภาวะการไม่ออม ของแรงงานในระบบและนอกระบบในวัยก่อนสูงอายุและวัยสูงอายุ โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย พ.ศ.2550 ดำเนินการโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ จากการพิจารณาการเปลี่ยนผ่านการออม โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าฐานนิยมของการออม พบว่า แรงงานในระบบวัยก่อนสูงอายุ เมื่อผ่านเข้าสู่วัยสูงอายุ มีค่าเฉลี่ยการออมลดลงเล็กน้อย แต่ค่าฐานนิยมการออมลดลงกว่าสามเท่า ส่วนค่ามัธยฐานการออมไม่แตกต่างกัน ส่วนแรงงานนอกระบบ ซึ่งมีเงินออมต่ำกว่าแรงงานในระบบทุกค่าสถิติ โดยเฉพาะค่ามัธยฐานการออมที่ลดลงไปครึ่งหนึ่ง เมื่อผ่านเข้าสู่วัยสูงอายุ ค่าเฉลี่ยการออมลดลงเล็กน้อย ในขณะที่ค่ามัธยฐานการออมและค่าฐานนิยมการออมไม่เปลี่ยนแปลง ถ้าพิจารณา การออมที่มีอยู่เทียบกับการออมที่ควรมี ณ ปัจจุบัน ตามเกณฑ์ของกองทุนบำเหน็จบำนาญ ก็พบว่า แรงงานในระบบทั้งวัยก่อนสูงอายุและวัยสูงอายุ กว่าครึ่งยังมีการออมอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าการออมที่ควรมี ณ ปัจจุบัน ในขณะที่แรงงานนอกระบบทั้งสองวัย น้อยกว่าครึ่งมีการออมอยู่ในระดับต่ำกว่าการออมที่ควรมี ณ ปัจจุบัน แต่มีสัดส่วนของการไม่มีเงินออมสูงกว่าแรงงานในระบบ คือ ประมาณหนึ่งในสี่ที่ไม่มีเงินออม จากการวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดภาวะการไม่ออม โดยใช้สมการถดถอยพหุโลจิสติก พบว่า คนวัยก่อนสูงอายุ ทั้งในระบบและนอกระบบเพศหญิง อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลและมีฐานะรววย มีอิทธิพลต่อการไม่อมน้อยกว่ากลุ่มอ้างอิง ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่ออมของคนในวัยสูงอายุที่ทำงานในระบบและนอกระบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การไม่เป็นหัวหน้าครัวเรือน

คำสำคัญ: การออมที่ควรมี ณ ปัจจุบัน / แรงงานในระบบ / แรงงานนอกระบบ / วัยก่อนสูงอายุ / วัยสูงอายุ

122 หน้า

SAVING OF PRE-ELDERLY AND ELDERLY LABOUR WORKING IN FORMAL AND INFORMAL SECTOR

SURIYAPORN JANJAROEN 5236709 PRPR/M

M.A. (POPULATION AND SOCIAL RESEARCH)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: KUSOL SOONTHORNDHADA, Ph.D.,
CHARAMPORN HOLUMYONG, Ph.D.**ABSTRACT**

This study was aimed to explore the transition of saving, the difference of saving based on the Government Pension Fund and factors for not saving in the pre-elderly and elderly working in both the formal and informal sectors. The study applied secondary data from the 2007 Survey of Older Persons in Thailand conducted by the National Statistical Office. After calculating the mean, median and mode to find the transition of saving, the study found that the pre-elderly in the formal sector in transition to elderly status had a slight reduction in the value of the mean. The value of the mode was three times lower, but it showed no difference in the median value. Generally, the elderly in the informal sector had less savings than those in formal sector. The former showed less than half of median value of savings. When becoming elderly, they slightly reduced their savings but the value of the median and the mode were unchanged. However, by comparing the existing savings with recommended savings at present, based on the Government Pension Fund's criteria, the existing savings of over half of the pre-elderly and elderly from the formal sector was considered to be at a low level. Also, less than half of both age groups from the informal sector had a low level of recommended savings. However, they had no more savings than those in the formal sector. In another words, one out of four informal workers was found without any savings what so ever. The study utilized multinomial logistic regression to analyze factors on non-saving behaviors and found that not being the head of household was the main factor for non-saving among the elderly. On the other hand, being female at a pre-elderly age in either the formal or informal sectors, living outside the municipal area and having good economic status represented factors that influenced high saving.

**KEY WORDS: RECOMMENDED SAVING AT PRESENT/ FORMAL LABOUR /
INFORMAL LABOUR / PRE-ELDERLY AGE / ELDERLY AGE**

122 pages